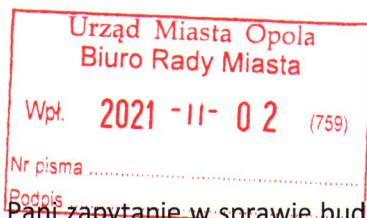

Opole, dnia 28 października 2021 r.

BRM.0003.000140.2021

Sz. P.
Elżbieta Kurek
Radna Miasta Opola

W odpowiedzi na Pani zapytanie w sprawie budowy stacji pomiaru zanieczyszczeń powietrza oraz stacji pomiaru hałasu od środków komunikacyjnych informuję:

1. Gdzie planowana jest budowa ww. stacji?

Ad 1. W ramach zadania pn.: „Wykonanie Inteligentnego Systemu Zarządzania Ruchem i Transportem Publicznym w Opolu (ITS Opole)” zaprojektowano budowę stacji pomiaru przy ul. Nysy Łużyckiej (stacja meteorologiczna, stacja pomiaru jakości powietrza, stacja pomiaru hałasu), ul. Krapkowickiej (stacja meteorologiczna, stacja pomiaru jakości powietrza), ul. Grudzikowej (stacja pomiaru hałasu), ul. Ozimskiej (stacja pomiaru hałasu) oraz przy ul. Jagiellonów (stacja pomiaru hałasu).

2. Kiedy planowane jest ich uruchomienie?

Ad 2. Uruchomienie systemu ITS Opole i tym samym uruchomienie wszystkich urządzeń terenowych instalowanych w ramach budowy systemu, planowane jest na początku III kwartału 2022 roku.

3. Gdzie zlokalizowane zostaną urządzenia dla pomiaru ruchu w ramach ITS?

Ad 3. Urządzenia służące do pomiaru ruchu budowane w ramach wdrażania systemu ITS Opole, zostały zaprojektowane w obrębie skrzyżowań objętych projektem. Instaluje się m.in. pętle indukcyjne w jezdni oraz kamery wideodetekcji na wysięgnikach sygnalizacji świetlanych, w obrębie następujących skrzyżowań/przejazdów dla pieszych:

Skrzyżowania ;

- Niemodlińska - Wojska Polskiego - Hallera,
- obwodnica Północna – Luboszycka,
- obwodnica Północna – Oleska,
- obwodnica Północna – Częstochowska,
- obwodnica Północna – Wrocławska,
- Wrocławska – Domańskiego – Partyzancka,
- Wrocławska – Niemodlińska – Nysy Łużyckiej,
- Niemodlińska – Spychalskiego,
- Ozimska – Witosy – Tysiąclecia – Częstochowska,
- Ozimska – Wiejska – Głogowska,
- Ozimska – Sandomierska,
- Ozimska – Horoszkiewicz,
- Ozimska – Plebiscytowa,

- Ozimska – Katowicka,
- Ozimska – Reymonta,
- 1 Maja – Reymonta,
- Batalionów Chłopskich – Oleska – Bohaterów Monte Cassino,
- Plebiscytowa – 1 Maja – Fabryczna,
- Jerzego i Ryszarda Kowalczyków – Mieszka I – Jagiellonów,
- Budowlanych – OBI,
- Jagiełły – Wolności,
- Sosnkowskiego – Horoszkiewicza – Szarych Szeregów,
- Sosnkowskiego – Real (Auchan),
- Sosnkowskiego – Mikołajczyka,
- Sosnkowskiego – Pużaka,
- Oleska – Pużaka – Wiejska – Lipowa,
- 1 Maja – Katowicka,
- Spychalskiego – pl. Piłsudskiego – Wrocławska – Lubliniecka,
- Oleska – Chabrów – Okulickiego,
- Niemodlińska – Dambonia,
- Szarych Szeregów Sosnkowskiego,

Przejścia dla pieszych :

- ul. Hallera,
- Niemodlińska – Koszyka – Prószkowska,
- Niemodlińska – Styki,
- Ozimska – Piotrkowska,
- Strzelecka – Groszowicka,
- Budowlanych – Chorzowska,
- Sobieskiego – Sołtysów,
- Piastowska – Zamkowa,
- 1 Maja – Korfantego,
- 1 Maja – Kołtątaja,
- Pużaka – Grabowa,
- ul. Grudzicka,
- Chabrów – Konwalii,
- Ozimska – Kani,
- ul. Witosa.

4. Czy wcześniej wykonywano w Opolu pomiary zanieczyszczeń komunikacyjnych?

Ad 4. Prowadzeniem pomiarów jakości powietrza na stacjach monitoringu jakości powietrza zajmuje się Główny Inspektor Ochrony Środowiska w ramach prowadzonego państwowego monitoringu środowiska, zwanym dalej PMŚ. Zakres jego zadań jest określany w wieloletnich strategicznych programach PMŚ opracowywanych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska i zatwierdzanych przez Ministra Klimatu oraz w wykonawczych programach PMŚ

opracowywanych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. W ramach PMŚ prowadzone jest zadanie dotyczące monitoringu jakości powietrza.

W ramach ww. zadania GIOŚ opracowało wytyczne do określania reprezentatywności stanowisk pomiarowych zanieczyszczeń powietrza, a następnie, w oparciu o wytyczne, określiło z użyciem metod analiz przestrzennych reprezentatywność stanowisk funkcjonujących w ramach PMŚ, w tym stanowisk manualnych i automatycznych do pomiarów pyłu zawieszonego PM₁₀, pyłu zawieszonego PM_{2,5} oraz zanieczyszczeń oznaczanych w pyłe PM₁₀ (As, Cd, Ni, Pb, benzo(a)piren), a także dla automatycznych stanowisk do pomiarów zanieczyszczeń gazowych (SO₂, NO₂, NO_x, CO, O₃, benzen).

W Opolu zarówno w minionych latach, jak i aktualnie GIOŚ nie utworzył żadnych stacji komunikacyjnych, które służyłyby do pomiarów zanieczyszczeń pochodzących z dróg i środków transportu (z tzw. emisji liniowej), pomimo, że zatwierdzony w ubiegłym roku Strategiczny Program PMŚ na lata 2020-2025 zawiera rekomendacje do wzmocnienia monitorowania wpływu transportu na jakość powietrza w miastach poprzez utworzenie nowych stacji pomiarowych spełniających kryteria określone dla lokalizacji stacji komunikacyjnych. W pierwszej kolejności ww. stacje mają być lokalizowane w aglomeracjach, w których do tej pory nie funkcjonowały tego typu stacje.

Należy domniemywać, że w Opolu do tej pory wpływ na środowisko zanieczyszczeń pochodzących z emisji liniowej nie był tak dotkliwy jak na terenie dużych aglomeracji gdzie GIOŚ zlokalizował stacje komunikacyjne. W Polsce ww. stacje zostały zlokalizowane w następujących miastach: Bielsko-Biała, Bydgoszcz, Częstochowa, Grudziądz, Katowice, Kielce, Koszalin, Kraków, Łódź, Rzeszów, Szczecin, Tarnów, Toruń, Warszawa, Włocławek, Wrocław.

Jednak pomimo braku stacji komunikacyjnej, gdyby oddziaływanie emisji liniowych było bardzo znaczące wówczas znalazłoby to odzwierciedlenie w wynikach pomiarów tła miejskiego w porze letniej. Obserwuje się takie sytuacje w dużych miastach np. w bardzo ciepłym lecie 2015 r. w dniu 7 sierpnia we Wrocławiu, na stacji pomiarowej tła miejskiego odnotowano średniodobowe stężenie pyłów zawieszonych PM₁₀ o wartości 57,7 µg/m³, na stacji pomiarowej tła w Katowicach – 45,6 µg/m³, a na stacji pomiarowej tła w Opolu – 38 µg/m³. Dopuszczalne stężenie średniodobowe dla pyłów PM₁₀ wynosi 50 µg/m³. W przypadku Katowic na stacji komunikacyjnej w dniu 7.08.2015 r. odnotowano wartość stężenia średniodobowego dla pyłów PM₁₀ - 51,3 µg/m³, a w dniu 12.08.2015 r. – 71,3 µg/m³ (a na stacji tła miejskiego wartość stężenia średniodobowego wyniosła 60,9 µg/m³). Jak widać na powyżej przytoczonych przykładach emisja liniowa ma wpływ, na jakość powietrza.

Miasto Opole nie prowadziło dotychczas pomiarów zanieczyszczeń komunikacyjnych.

5. Jeżeli nie to w porównaniu, z jakimi danymi miasto chce weryfikować słuszność swoich działań?

Ad 5. Odpowiadając na pytanie 4 częściowo odpowiedziano na pytanie 5. Pomimo braku stacji pomiarowej komunikacyjnej można z całą pewnością wskazać, na podstawie rocznych

ocen jakości powietrza prowadzonych przez Głównego Inspektora Środowiska, że brak tych stacji nie jest przeszkodą do stwierdzenia czy emisja komunikacyjna ze źródeł liniowych ma wpływ na stan powietrza.

Ponadto ze względu na liczne remonty dróg (podczas remontów wyłączonych z użytkowania lub użytkowanych w ograniczonym obciążeniu) oraz zmienne obciążenie dróg objazdowych, którymi prowadzony jest ruch samochodowy w przypadku gdyby, któraś z ww. dróg byłaby objęta pomiarem zanieczyszczenia powietrza nie odzwierciedlałaby sytuacji emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych w trakcie normalnego funkcjonowania drogi.

Remonty dróg powodują przekierowanie ruchu samochodowego na drogi nieremontowane. Jeśli stacja pomiarowa znajdowałaby się w miejscu gdzie prowadzony jest remont i ruch samochodowy byłby znikomy to pomiar zanieczyszczeń komunikacyjnych nic by nie wykazał i odwrotnie, gdyby na drodze występowałby skumulowany ruch (bo przekierowano ruch z dróg remontowanych) to na odcinku objętym pomiarem wyniki pomiarów wykazałyby podwyższone stężenia zanieczyszczeń.

Ilość pojazdów na drogach rośnie z roku na rok, a wraz z nią rośnie obciążenie dróg. Wskazują na to wyniki pomiarów natężenia ruchu prowadzone co 5 lat. Ostatni taki pomiar miał miejsce w 2020 r. Natomiast na jakość i ilość emitowanych zanieczyszczeń ma wpływ stan i sprawność pojazdów (wynikające z wieku i intensywności użytkowania pojazdów).

Dlatego m. in. podjęto decyzję o budowie obwodnicy Opola oraz centrów przesiadkowych. Zmienne warunki meteorologiczne również wpływają na koncentrację zanieczyszczeń na danym terenie. W ostatnich latach bardzo zmieniają się te warunki, a przy pomiarach zanieczyszczeń temperatura, wilgotność, ciśnienie, powietrza, wiatr, itd. mają bardzo duże znaczenie i parametry te wpływają na wyniki pomiarów.

Pandemia, która wymusiła ograniczenia w przemieszczaniu się. W 2020 r. były duże wahania w korzystaniu z dróg, co na pewno przełożyłoby się na wyniki ewentualnych pomiarów. W związku z tym porównywanie wyników pomiarów przy tylu zmiennych czynnikach na razie nie ma uzasadnienia. Po zakończeniu aktualnie prowadzonych remontów, modernizacji i budowy nowych dróg oraz wprowadzeniu ITS będzie możliwe prowadzenie pomiarów i obserwacji rozkładu zanieczyszczeń pochodzących z transportu w mieście Opolu.

Prezydent Miasta
Arkadiusz Wisniewski

Otrzymuje:

Pani Elżbieta Kurek Radna Miasta Opola

Do wiadomości:

Biuro Rady Miasta w miejscu